

Tre bud på prisen for nedlukningerne

Børsen den 20 januari 2022

Forleden forlængede regeringen en række restriktioner på det danske samfund. Forlængelsen blev igen foretaget uden nogen form for cost-benefit-analyse. Det er derfor på høje tid, som Peter-Søe Jensen efterspurgte i Berlingske, at man diskuterer prisen for restriktionerne. Det gør vi i det følgende.

Den simpleste måde er at se på de faktiske omkostninger pr. dansker i form af tabt økonomisk vækst, og hvor meget staten har brugt. Et tidligere bud på den fulde monetære omkostning indtil nu ligger omkring 600 mia. kr. over to år. For hver af de ca. 4,5 mio. voksne danskere giver det en samlet ekstraregning på 65.000 kr. om året. Man kan dog få andre, supplerende bud ved at bruge ny viden om det tab af tilfredshed med livet, folk har lidt.

Trygfondens årlige undersøgelse viser et gennemsnitligt tab for voksne danskere på et halvt point på en tipunktsskala siden 2019. Tabet, der i sig selv svarer til effekten af at blive skilt, er omtrent 7 pct. af normalen. Et bud på omkostningen er derfor 7 pct. af den statistiske værdi af et liv på 1,4 mio. kr., man lægger til grund i samfundsøkonomiske analyser. Det giver et tab på knap 100.000 kr. efter skat pr. år pr. voksen.

Den anden måde, man kan benytte disse tal på, er ved at beregne en såkaldt kompenserende indkomstvariation: Hvor meget skulle man kompenseres for ikke at lide et tab af nedlukningen? Basis for beregningen er, at man i Europa typisk finder, at et ryk på én decil i indkomstfordelingen giver 0,1 point tilfredshed.

Et fald på et halvt point svarer således tilnærmelsesvist til en halvering af indkomsten. Den disponible medianindkomst er rundt regnet 250.000 kr., hvilket således giver et tab på ca. 125.000 kr. pr. år. Sidst, men ikke mindst, kan man bruge såkaldte wellbys eller walys - "wellbeing adjusted life years" - som mål for skaderne.

Regner man med, at et voksenliv rækker fra 18-årsalderen til 82 og en gennemsnitlig tilfredshed på 7,6 point (fra Gallup), er et helt liv 486 walys. Et tab på et halvt point for de 4,5 mio. voksne er derfor ækvivalent med 4600 hele voksenliv pr. år.

Målt i forhold til dem, der typisk dør af covid-19, er det ækvivalent med hele 90.000 menneskeliv, når det gennemsnitlige covid-offer er 80 år gammel, har en tilfredshed på 8 point (yngre og ældre er mere tilfredse) og har tre år tilbage at leve i.

Det store spørgsmål, som meget få har stillet de sidste to år, er, hvad vi ellers kunne have fået for den del af omkostningerne, der skyldes offentlige indgreb? Metoder som dem, vi har anvendt, er naturligvis forbundet med stor usikkerhed, men man er nødt til at gøre sig en forestilling om de samfundsøkonomiske proportioner, især ved meget store indgreb. Hvorfor nægter regeringen stadig at foretage denne type analyser, og hvorfor insisterer Folketinget ikke på dem?.

Christian Bjørnskov